
Pozdravni govor na otvaranju simpozija

Uvaženi gosti, poštovani profesori i studenti, dragi prijatelji!

Svake godine krajem listopada naša se akademska zajednica okuplja na međunarodni teološki simpozij, sve sa željom da naši susreti budu mjesto plodonosnog mišljenja i razgovora o vjeri u ljudskoj zbilji, o izazovima i prilikama koje sa sobom nosi ovo naše doba, koje je između ostaloga s pravom nazvano "digitalno doba". I ove godine, po dvadeset i treći put, naš Fakultet otvara vrata gostima predavačima s drugih znanstvenih, crkvenih i društvenih institucija, našim svećenicima i laicima, studentima našeg Fakulteta i drugih fakulteta Splitskog sveučilišta te široj javnosti.

Radostan sam što vas sve mogu pozdraviti, okupljene u želji da budemo dionici ovog znanstvenog interdisciplinarnog skupa kojemu je cilj na znanstven način razmotriti jedno od pitanja koja tako snažno i višeslojno obilježavaju i vjeru i društvo. U ime Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu sve vas zajedno pozdravljam i izražavam srdačnu dobrodošlicu.

Pozdravljam vlasti Fakulteta: velikog kancelara mons. Marina Barišića i velikog vicekancelara fra Joška Kodžomana.

Osobito mi je drago pozdraviti prorektora našeg Sveučilišta za logistiku, informacijsku infrastrukturu i optimizaciju prof. dr. Marka Rosića.

Pozdravljam i druge predstavnike institucija Grada, Županije i Policije kao i profesore te naše drage studente.

Saluto con particolare ossequio S. E. Mons. Claudio M. Celli, Presidente-Emerito del Pontificio Consiglio delle Comunicazioni Sociali che condivide questo nostro importante appuntamento facendoci percepire in maniera viva la Chiesa universale. Grazie Eccellenza di aver risposto al nostro invito di inaugurare questo Convegno dedicato ai media. Siamo certi che la sua ricca esperienza e l'impegno davvero perentorio nel contesto dei media nell'annuncio della Chiesa ci consentiranno di intuire nuove opportunità sia negli atteggiamenti sia nelle scelte da fare. Avvertiamo l'esigenza che il nostro convegno ci orienti in un'azione comune nella ricerca di rinnovarsi per meglio rispondere alle sfide in atto.

Siamo lieti di poter salutare in mezzo della nostra comunità accademica mons. Jaroslaw Krzewicki, il quale oltre il suo lavoro pastorale e quello universitario presso la Pontificia Università di Santa Croce, coltiva una particolare sensibilità per il mondo dei media sia in Polonia che in Italia. La sua diversificata esperienza ci aiuterà a rilevare i contorni della prassi ecclesiale ispirata da una sola fonte – la gioia del Vangelo. Benvenuti!

Veoma mi je drago pozdraviti prof. dr. Davora Džaltu s Američkog sveučilišta u Rimu, srpskog filozofa i teoretičara medija i umjetnosti s istančanim sluhom za teološka pitanja, osobito za pitanje slike. I on također dolazi podijeliti s nama svoje iskustvo sazrelo na međunarodnom planu, u zemljama u kojima je živio i djelovao, Srbiji, Njemačkoj i Sjedinjenim Američke Državama. Dobro došli!

Slika vjere i Crkve u hrvatskim medijima jedno je od važnih pitanja koje ovaj simpozij problematizira. Stoga smo pozvali tri doista istaknuta analitičara našeg društvenog i crkvenog života, vrsne profesore i stručnjake, Jerka Valkovića, Ivicu Šolu i Božu Skoku. Hvala vam što ste se odazvali pozivu i radujemo se ovoj i svakoj budućoj suradnji.

Pozdravljam i predavače s našeg Fakulteta dr. Mihaela Provića i dr. Marija Volarevića, profesore katehetike i morala, te dr. Juru Strujića, koji će s nama podijeliti svoja znanja i iskustva u svijetu medija te na poseban način senzibilizirati ovu našu sredinu za obnovljeno zalaganje u promicanju kršćanske kulture u područjima formacije i informacije.

Odnos između Crkve i medija složen je i nimalo jednoznačan.

Prije negoli su se mediji našli u teološkom mišljenju i pastoralnom planiranju i praksi, Crkva i vjera već su se dobro nalazile u medijima. Doduše, kao predmet, vijest, pojava, a ne kao sugovornik i aktivni subjekt. Mediji su bili brži i moćniji pa je sav napor uložen da se barem sustigne tog suparnika i da ga se pretvori u dobronamjernog sugovornika. Put od Crkve i vjere prema medijima i obrnuto isprepleten je mnogim prilikama i izazovima. Neki od njih su u bujici kasnomodernih previranja nestali, a drugi tek dolaze. Međutim, nije se nadišla složenost suodnosa. Što se, dakle, događa kad se vjera, vjerske vrednote i vjerski svjetonazor nađu pod reflektorima medija i u samom medijskom prijenosu? I što se događa kad se mediji nađu u vjeri, u teološkim i pastoralnim strategijama, u crkvenoj praksi? Tom jedinstvenom pitanju s dva lica željeli smo posvetiti ovaj znanstveni skup. On ne proizlazi samo iz naših teorijskih interesa već je uvjetovan živom željom da kritički promislamo vjeru

u medijima i medije u vjeri, onako kako se oni stvarno događaju u području društvenog života, osobito u Hrvatskoj, ali i šire.

Pritom želimo gledati ne samo tamne nego i svijetle strane ovog suodnosa. Svjedoci smo, naime, da mediji mogu grubo manipulirati vjerom i vjerskim osjećajima, ali da ih mogu dovesti i do njihove istine. Podjednako smo svjesni da se mediji u nevještim rukama dadu olako pretvoriti u otužno zrcalo kleričke ideologije, ali i da mogu biti moćno sredstvo evangelizacije, štoviše, put kojim istina prilazi ljudima. Mediji su doista izazovi i prilike. Valja nam stoga hrabro i s odgovornošću pogledati u izazove te kreativno odgovoriti na prilike.

Magična okna digitalnih medija unose nas u paralelne svjetove koji preoblikuju naše međusobne odnose, ali nas same čine "digitalnim bićima". Ako se u tom paralelnom svijetu danas već gotovo svi pronalaze, jer je život prešao u medije, pa se u medijima raduju i sažaljevaju, dijele savjete i solidariziraju, organiziraju i sučeljavaju na političkoj razini, nastanjuju svjetove drugih, kušaju plodove ljudskoga uma, pripuštaju čari umjetnosti, sporta..., neutaživa čovjekova čežnja za svetim nije izostala. Ona je i u medijima, bilo da je potisnuta ili pak otkrivena. U susretu s evanđeoskim medijem i objavom sveto u medijima zacijelo može biti sretni trenutak vjere.

Kao ljudi znanosti i Crkve željeli bismo slušati i razgovarati, razmišljati o tim dramatičnim izazovima i sretnim prilikama da vjera i mediji ne budu takmaci, nego suradnici na putu prema istini i zajedničkom dobru svih ljudi. S velikom pozornošću pratit ćemo vaša izlaganja, poštovani predavači, svjesni stalne upućenosti teoloških istraživanja i pastoralnoga rada na druge discipline i drugačije poglede. U duhu otvorenosti i dijaloga svima vama želim uspješan i dobar rad na ovom dvadeset i drugom međunarodnom teološkom simpoziju. Dobro došli!

*izv. prof. dr. Ivica Žižić,
prodekan za znanost*